

Saksframlegg

Arkivnr. 145	Saksnr. 2014/1617-13	
Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for oppvekst og kultur	33/14	17.11.2014
Utvalg for helse og omsorg		
Utvalg for næring, plan og miljø		
Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne		
Eldres råd		
Arbeidsmiljøutvalget		
Formannskapet		
Kommunestyret		

Saksbehandler: Knut Dukane

Handlingsprogram med økonomiplan 2015 - 2018 - Årsbudsjett 2015

Vedlegg:

- 1 Handlingsprogram med økonomiplan 2015 – 2018
- 2 Konsekvenser av ytterligere reduksjon av antallet langtidsplasser ved kommunens sykehjem.
- 3 Nøkkeltallsrapport 2014 - pleie og omsorg - kommunene i Sør-Trøndelag
- 4 Sykehjemsplasser og legetjenester i sykehjem - kartlegging i Hordaland 2014
- 5 Eiendomsskatt
- 6 Særutskrift - Forslag til økonomiplan 2015 - 2018 med budsjett for 2015 for kontrollutvalget
- 7 Oversendelse av vedtak om budsjett og renovasjonsgebyr 2015
- 8 Fordelingsmodell for skatteoppkreverfunksjonen, budsjett 2015
- 9 Budsjett 2015 - Kirkelig administrasjon
- 10 Investeringsbehov - økonomiplan 2015 – 2018
- 11 Forslag til representantskapet - Budsjett 2015 og økonomiplan 2015 – 2018
- 12 Ekstraordinær generalforsamling – Budal flerbrukshus AL – Budsjett 2015
- 13 Avgifter og gebyrer 2015

Saksopplysninger

Det vises innledningsvis til vedlagte dokumenter. Herunder spesielt Handlingsprogram med økonomiplan 2015 – 18.

Kommunestyret skal i henhold til kommunelovens § 44 en gang i året vedta en rullerende økonomiplan. Økonomiplanen skal omfatte minst de fire neste budsjettår, og omfatte hele kommunens virksomhet. Planen skal videre gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter, og prioriterte oppgaver i planperioden. Strategier, mål og prioriterte oppgaver fremkommer i ”Handlingsprogrammet”

Kommunestyret vedtar selv planen og vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet.

Innstillingen til økonomiplan, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn i minst 14 dager før behandling i kommunestyret.

Kommunestyret skal videre iht kommunelovens § 45 innen årets utgang vedta budsjett for det kommende budsjettår.

Økonomiplanens første år er årsbudsjett for 2015.

Vurdering

Statsbudsjett, kommuneplanens samfunnsdel 2014 - 2030, Handlingsprogram for 2014 – 2017 og vedtak fattet i kommunestyret i løpet av 2014 danner grunnlaget for Handlingsprogram med økonomiplan 2015 – 2018.

Kommunens økonomiske utfordringer er meget store i 2015 og fremover. Samlet utfordringsbilde er 33 millioner kroner i 2015.

Kommunen er derfor tvunget til å gjennomføre endringer i organisasjonen både i forhold til organisering av tjenestetilbudet og kvaliteten på tjenestetilbudet for å oppnå balanse i budsjett og økonomiplan.

Investeringer må likens holdes på et minimumsnivå, og kommunen kan heller ikke avsette ønskelig beløp til vedlikehold.

Rådmannen forutsetter at rentenivået holder seg lavt de nærmeste årene, men inntektsbortfall knyttet til distriktstilskudd på 2.7 mill kr, reduksjon i skjønnstilskudd i planperioden på 7 mill kr, mindreinntekt fra E - verk, sannsynlig mindre skatteinngang og en økning i lønns og pensjonsutgiftene må kompenseres.

Rådmannen finner derfor at det vil være nødvendig med en stabil og forutsigbar inntektskilde utløst av eiendomsskatt de nærmeste årene.

Kommunestyret har tidligere anført både prinsipielle og konkrete argumenter som taler for å ikke innføre eiendomsskatt, men rådmannen er falt ned på at det viktigste for å opprettholde bosetting og videre utvikling i hele kommunen er at tjenestetilbud primært knyttet til oppvekst og pleie og omsorg må oppleves som godt. I forhold til eiendomsskatt vises det for øvrig til vedlagte dokumenter.

Kommunen må videre opprettholde en understøttende stabsorganisasjon som har kompetanse og mulighet til å initiere utviklingstiltak både på plansiden (areal og kommunedelplaner) og organisasjonsutvikling.

Systematisk arbeid fører på sikt både til kvalitetsforbedring og effektivisering. Her nevnes arbeidet med spesialundervisning, «Stein på stein», og kommunedelplan Støren som eksempel.

I arbeidet og prosessen omkring utarbeidelse av Handlingsprogrammet opplever rådmannen at både administrasjonen og folkevalgte har medvirket aktivt og på en god måte. Dialogmøter og strategisamlinger har bidratt til både tidlige avklaringer, målfastsettelse og føringer for rådmannen i arbeidet.

Av dette slutter rådmannen at prinsippene som ligger i «Helhetlig styring» omkring brukerundersøkelser, dialogmøter, målfastsettelse og resultatevaluering skal ligge fast og videreutvikles.

Kommuneplanens samfunnsdel er behandlet av kommunestyret og er nå på høring. Når planen er vedtatt vil fokusområder og overordnede målsettinger integreres ennå bedre i Handlingsprogrammet/helhetlig styring.

Kommunen er og i gang med å utrede muligheter og utfordringer som ligger i kommunestrukturen. Arbeidet og prosessen må tillegges stor oppmerksomhet, og en må sikre bred involvering fra innbyggere, næringsliv og ulike lag og organisasjoner. Dette for å få et godt beslutningsgrunnlag for vedtaket som må fattes i saken.

Etter rådmannens oppfatning innebærer vedtaket det viktigste strategiske veivalget for kommunen for lang tid fremover.

Forslag som ligger i økonomiplan og budsjett vil ha store konsekvenser for driften og kommunen vil måtte redusere antall årsverk.

I det etterfølgende kommenteres enkelte forhold kort:

Investeringsprogrammet: Det vises innledningsvis til kommentarer knyttet til det enkelte prosjekt i Handlingsprogrammet. Rådmannen har hatt som utgangspunkt å holde investeringene på et minimum og kun medtatt det som anses som absolutt påkrevet. Nybygg for uteseksjonen er diskutert. En kan foreta mindre investeringer, ca 2.5 mill kr, og la uteseksjon forbli i Soknes leir en periode, men rådmannen har valgt å foreslå investering i nybygg slik at Soknes leir kan frigis/selges for boligutbygging og utbygging av barnehage. Rådmannen foreslår videre at kommunen bygger omsorgsleiligheter i stedet for sykehjemsplasser for å spare i investeringsprogrammet. Bygging av omsorgsleiligheter er selvfinansierende.

Pleie og omsorg: Enheten pålegges innsparinger på 13.5 mill kroner. Rådmannens forslag om å omgjøre 14 sykehjemsplasser til omsorgsboliger med heldøgns bemanning er ikke i tråd med planen «Egenmestring- trygghet – livskvalitet» 2013 – 2020. Forslaget vil imidlertid ikke medføre at nasjonal norm for dekningsgrad mht plasser for heldøgns pleie og omsorg brytes. (Sykehjemsplasser og tilrettelagte boenheter) Norm er 25% av innbyggere over 80 år, og kommunen må da ha 85 – 92 plasser i perioden. Vi vil ha 96. Forslaget innebærer at kommunen sparer investeringsutgifter, samt større reduksjoner på drift.

Det vil være utfordrende å få full effekt av forslaget i 2015, men rådmannen har og avsatt et bufferfond til pleie og omsorg. Konsekvenser i forhold til pasientflyt og andre forhold har en ikke oversikt over ennå.

Rådmannen har heller ikke budsjettet med dagsenterdrift og det vil medføre opphør av eksisterende aktivitetstjeneste.

En må videre kontinuerlig vurdere bl.a opphør av nattevakt i Singsås og Soknedal, og det vil bli utfordrende å følge opp planer i forhold til bl.a demens og kreft.

Oppvekst: Innsparingsbeløpet på 3.5 mill kr vil resultere i redusert antall kontaktlærere, halvering av «Korsentilbudet» for mellomtrinn og ungdomstrinn, generelt kutt i driftsmidler og personalressurser til styrking av undervisningen og kutt i 50% stilling PPT som bekostes av R2.

Konsekvensene vil være svekket individuell elevoppfølging, og foreldresatsing. Halvert tilbud til elever med behov for praktisk læringsstil. Svekket/ bortfalt personalstyrking i klasser med stort behov for tilpasset opplæring. Ekstra veilederstilling i PPT bortfaller.

For barnehagene vil bemanningen reduseres fra dagens norm på 3.0 til 2.8 og reduksjon i «Styrket barnehagetilbud». Konsekvensene vil kunne bli redusert åpningstid, svekket tilbud til foreldre som arbeider heltid og svekket personalressurs til barnehagegrupper med ekstra behov for tilpasninger.

Kultur og voksenopplæring: Enheten arbeider godt og har bidratt til at mange ulike kulturtiltak er blitt gjennomført. Reduksjonen vil medføre at ambisjonsnivået må senkes, og en må påregne færre gode tiltak og understøttelse av det frivillige kulturarbeidet.

Næring plan og forvaltning: Konsekvensen av budsjettet vil bl.a innebære at arbeidet med å digitalisere eiendomsarkiv mm ikke vil kunne utføres som ønskelig. Dette er meget uheldig fordi digitalisering ville medført både kvalitetsheving og effektivisering av driften. En må videre nøye vurdere om veiadresseringsprosjektet kan løpe videre i 2015.

Familie og helse: Rådmannen har forsøkt å «skjerme» området slik at enhetens viktige forebyggende arbeid for barn og unge kan fortsette. Videre styrke helsesøstertjenesten. Kommunestyret vedtok at legene skulle ha «bakvakt». Koster ca 300.000,- Ordningen evalueres nå. Om det viser seg at behovet ikke er tilstede avvikles ordningen. Forhandlinger pågår med de private fysioterapeutene om flytting til private lokaler. Blir sannsynligvis iverksatt. Medfører en reduksjon i enhetens inntekter på om lag 300.000 da fysioterapeutene ved en flytting beholder hele driftstilskuddet.

EKT: Enheten har vært igjennom en stor effektiviseringsprosess. Ytterligere krav til innsparing pålegges, men rådmannen vurderer ressurser til bl.a renhold og vaktmestertjenester som helt marginale. Veibudsjett må og reduseres. Dette vil kunne bety at ordningen med tilskudd til private veier sannsynligvis må reduseres eller opphøre.

Rammeområde 1: Reduksjoner må bl.a foretas i bemanningen og konsekvensene er redusert mulighet for kvalitetssikring og systematisk arbeid samt mindre ressurser til understøttelse av enhetene. Varaordførerstilling er budsjettet med 20% i neste valgperiode.

Velferdstekniker: Avtale med NAV er inngått ift hjelpemidler. Hjelpemidlene blir mer og mer avanserte, og kompetanse innen IT og teknologi er en forutsetning for å kunne utføre arbeidet. Stillingen vil finansieres via flere rammeområder.

Finansportefølge: Rådmannen anbefaler at finansporteføljen ikke anvendes til investeringer. Totalt sett finner rådmannen det mest økonomisk lønnsomt å følge strategiene i finansreglementet;- få utbytte, og kunne anvende overskudd. Risikoen mener rådmannen er akseptabel.

Fondsmidler: Rådmannen foreslår å opprette et bufferfond på 3.6 mill kr knyttet primært til pleie og omsorg. For å balansere budsjettet er 2.3 mill kroner av pensjonspremiefondet anvendt for å balansere rammene.

Hauka fritid og rekreasjonssenter: Rådmannen har ikke funnet midler til dette prosjektet.

Redusert halleie: Et meget godt tiltak men rådmannen har ikke funnet rom til å innarbeide noe beløp.

Statsbudsjettet er ennå ikke vedtatt, og det vil kunne bli nødvendig med noen justeringer når vedtak foreligger.

Handlingsprogrammet med økonomiplan vil bli gjenstand for politisk behandling frem til vedtak i kommunestyret 8 desember.

Etter formannskapetets behandling 24 november så legges det ut til alminnelig ettersyn.

Rådmannens forslag til økonomiplan og budsjett er i balanse.

Rådmannens innstilling

Midtre Gauldal kommunestyre vedtar Handlingsprogram med økonomiplan 2014 – 2017 med følgende punkt:

1. Kommunestyret vedtar med hjemmel i Lov om eiendomsskatt av 6. juni 1975 nr. 29 at det skal utskrives eiendomsskatt i Midtre Gauldal Kommune. Utskriving skal gjelde:
 - a. Støren og Soknedal. Med hjemmel i Lov om eiendomsskatt av 6. juni 1975 nr. 29, § 3b vedtar Kommunestyret å skrive ut eiendomsskatt på faste eiendommer i områder som helt eller delvis er utbygd på byvis,
 - b. Verker og bruk. Med hjemmel i Lov om eiendomsskatt av 6. juni 1975 nr. 29, § 3c vedtar Kommunestyret å skrive ut eiendomsskatt på verker og bruk i hele kommunen.
2. Kommunestyret vedtar med hjemmel i Lov om eiendomsskatt av 6. juni 1975 nr. 29, § 11 første ledd at skatteøret for eiendomsskatt fastsettes til 7 promille av formuesgrunnlaget for 2013.
3. Kommunestyret vedtar med hjemmel i Lov om eiendomsskatt av 6. juni 1975 nr. 29, § 11 annet ledd at det ikke skal være bunnfradrag.
4. Kommunestyret vedtar med hjemmel i Lov om eiendomsskatt av 6. juni 1975 nr. 29, § 25 første ledd blir betalingsterminene fastsatt til henholdsvis 01.06 og 01.12. Rådmannen gis fullmakt til å endre antall terminer og forfallstidspunkt.
5. Kommunestyret gir Formannskapet fullmakt til å avgjøre enkeltsaker om fritak etter Lov om eiendomsskatt av 6. juni 1975 nr. 29, § 7c.
6. Kommunestyret vedtar iverksetting av taksering av alle boliger, fritidsboliger, våningshus samt verker og bruk i 2015, slik at grunnlaget for utskrivning av eiendomsskatt i hele kommunen kan gjennomføres i 2016.
7. Kommunestyret foretar valg til sakkyndig nemd samt sakkyndig ankenemd i januar 2015.

8. Hovedtall for drift:

(Alle tall i Kr. 1.000)		BUDSJETT				
		2014	2015	2016	2017	2018
1A Driftsbudsjett						
1	Skatt på inntekt og formue	-116 285	-121 442	-123 870	-130 064	-136 567
2	Ordinært rammetilskudd	-211 808	-211 511	-208 392	-205 678	-205 634
3	Skatt på eiendom	-1 700	-14 797	-21 865	-21 865	-21 865
4	Andre direkte eller indirekte skatter	-2 537	-2 373	-2 373	-2 373	-2 373
5	Andre generelle statstilskudd	-	-	-	-	-
6	Sum frie disponible inntekter	-332 330	-350 123	-356 500	-359 980	-366 439
7	Renteinntekter og utbytte	-3 249	-3 855	-3 855	-3 855	-3 855
8	Gevinst finansielle instrumenter	-2 773	-2 980	-3 162	-3 320	-3 486
9	Renteutgifter, provisjoner og andre fin	13 172	14 572	14 874	14 966	14 978
10	Tap på finansielle instrumenter	-	-	-	-	-
11	Avdrag på lån	13 203	15 232	16 077	16 728	17 215
12	Netto finansinntekter/-utgifter	20 352	22 969	23 935	24 520	24 852
13	Dekning av tidligere års merforbruk					
14	Avsetning til Ubundne avsetninger	-	3 600	2 861	-	-
15	Avsetning til Bundne avsetninger					
16	Bruk av tidligere års mindreforbruk					
17	Bruk av Ubundne avsetninger	-6 456	-2 379	-	-1 204	-2 175
18	Bruk av Bundne avsetninger					
19	Netto avsetninger	-6 456	1 221	2 861	-1 204	-2 175
20	Overført til investeringsbudsjettet					
21	Til fordeling drift	-318 434	-325 933	-329 704	-336 664	-343 762
22	Sum fordelt til drift	318 434	325 933	329 705	336 664	343 763
23	Merforbruk/mindreforbruk	0	-0	0	-0	0

9. Netto driftsrammer

(Alle tall i Kr. 1.000)		Budsjett				
		2014	2015	2016	2017	2018
1B Rammer						
R1	Folkevalgte/stab	29 013	29 124	29 852	30 450	31 059
R2	Oppvekst	107 233	106 950	109 624	111 816	114 053
R3	Kultur, fritid & voksenopplæring	11 333	11 223	11 503	11 733	11 968
R4	Pleie og omsorg	105 656	105 496	108 133	110 296	112 502
R5	NAV/Helse og familie	35 834	37 279	38 211	38 975	39 755
R6	Næring, plan og forvaltning	7 888	7 825	8 020	8 181	8 344
R7	Eiendom og kommunalteknikk	33 358	33 209	33 731	34 406	35 094
R8	Spesielle tiltak og tjenester	8 426	11 379	8 896	9 073	9 255
Totale utgifter		338 741	342 484	347 971	354 930	362 029
Frie inntekter ført i R9:						
	Netto inntekter konsesjonskraft	-2 100	-1 900	-1 900	-1 900	-1 900
	Kalkulatoriske renter og avskrivninge	-8 866	-8 866	-8 866	-8 866	-8 866
	Premieavvik	-9 341	-5 785	-7 500	-7 500	-7 500
Netto rammefordelt		318 434	325 933	329 705	336 664	343 763

10. Investeringer

(Alle tall i Kr. 1.000)	Investeringer			
	2015	2016	2017	2018
Investeringsprosjekter:				
Soknedal Barnehage	10000			
Lysgården - nybygg	20000			
Utbedring kommunale bygg	2000	5000	5000	5000
Kommunale veier og sikkerhet	7000	2500	2500	2500
IKT Felles	3000	2800	2800	2800
Egenkapitalinnskudd KLP	1170	1000	1000	1000
Traktor med klippeaggregat	1200			
Riving av Korsen	2700			
Ny barnehage Støren	0	12000	13000	
Støren Ungdomsskole - verksted	0			
Støren Barneskole - utvidelse	0			
Utvidelse GSK				
Ny brannstasjon Støren inkl FIG (t	6500			
Parkeringsgarasje Rådhuset	0			
Sykehjemmet - kjøkken	10000			
Støren Kirkelige fellelsråd	640	300	300	
Kjøretøyer	800	300	300	300
Nybygg Uteseksjonen Soknes	12000			
Beredskap strømbrudd - aggregater	1200			
Sum investeringsprosjekter	78210	23900	24900	11600
Selvfinansierende prosjekter:				
Boliger Funksjonshemmede	0			
Budal Renseanlegg	0			
Omsorgsboliger	0			
Brakkeløsning omsorgsleiligheter	4000			
Sykehjemmet - avdeling Rød - kon	20000			
Vannmalere	0			
Flyktningeboliger	10000			
Støren Bo- og Dagsenter - oppgrad	7000			
Støren Vannverk drikkevannsledni	1500			
Avløpsledninger og kummer	1000			
Sum selvfinansierende prosjekter	43500	0	0	0
Totale investeringer	121710	23900	24900	11600
Ekstraordinære poster:				
Salg av Soknes leir	-4000			
Salg av grunn Moøya	-3300			
Salg av Engan leir	-2500			
Salg av Korsen	-12000			
Salg av Presteigen 1	-2000			
Salg av Fagerlia Barnehage	-4000			
Sum ekstraordinære poster	-27800	0	0	0
TOTALT	93910	23900	24900	11600

11.Finansiering

(Alle tall i Kr. 1.000) 2A Investeringsbudsjett		BUDSJETT			
		2015	2016	2017	2018
1	Investering i anleggsmidler	121710	23900	24900	11600
2	Utlån og forskutteringer				
3	Kjøp av aksjer og andeler				
4	Avdrag på lån				
5	Dekning av tidligere års udekket				
6	Avsetninger				
7	Årets finansieringsbehov	121710	23900	24900	11600
8	Finansiert slik:				
9	Bruk av lånemidler	31632	19120	19920	9280
10	Inntekt fra salg av anleggsmidler	27800	0	0	0
11	Tilskudd til investeringer	21400	0	0	0
12	Kompensasjon for merverdiavgift	24108	4780	4980	2320
13	Mottatte avdrag på utlån				
14	Andre inntekter				
15	Sum eksternt finansiering	104940	23900	24900	11600
16	Overført driftsbudsjettet				
17	Bruk av tidligere års udisponert				
18	Bruk av avsetninger	16770	0	0	0
19	Sum finansiering	121710	23900	24900	11600
20	Udekket/udisponert	0	0	0	0

Budsjett vedtak:

Skattesatser:

- a. Kommunalt skatteøre for 2015 11,25%
- b. Eiendomsskatt for verker og bruk i 2015 0,7% (Jfr for øvrig pkt 1 i innstillingen)

Driftsrammer

Driftsrammer vedtas lik år 1, 2015

Gebyrer og avgifter

Gebyrer og avgifter vedtas i tråd med handlingsplanens kapitel om gebyrer og avgifter, vedlagte hefte, og kan korrigeres av respektive utvalg der endring i lov eller annet tilsier dette.

Investeringsbudsjett

Finansiering for år 1 i investeringsplanen vedtas som investeringsbudsjett 2015.